

Politieke Markt

Vergadering van 9 december 2025
Bedrijfsvoering - Interne dienstverlening en
belastingen

Vaststellen subsidieregeling OZB-compensatie maatschappelijke voorzieningen

Auteur

Moniek Kayabal

Overlegd met

Cluster Financiën

Portefeuillehouder

Marcel Scheringa

Andere betrokken portefeuillehouders

Melvin Smit

Samenvatting

Verenigingen en wijk-/dorpscentra vervullen een cruciale maatschappelijke functie: zij versterken gezondheid en vitaliteit, bevorderen ontmoeting en inclusie, bieden jeugd een veilige ontwikkelomgeving en dragen bij aan de veerkracht van kernen. Door stijgende lasten, staat hun financiële positie onder druk. Een gemeentelijke last die maatschappelijke organisaties, zoals sportverenigingen, jaarlijks moeten betalen, is de onroerendezaakbelasting (OZB). Dat kan zowel gaan over het eigenaarsdeel als over het gebruikersdeel. In de Tweede Kamer is via een amendement gevraagd om voor maatschappelijk vastgoed hetzelfde tarief te hanteren als voor woningen. Over dit onderwerp is ook in het verleden binnen de raad aandacht gevraagd. Het woningtarief is namelijk lager. Op die manier hoeven de maatschappelijke instellingen minder OZB te betalen. Het blijkt juridisch moeilijk om dit te borgen. Een alternatief is om maatschappelijke organisaties voor de OZB te compenseren via een subsidieregeling. Het woningtarief is ongeveer 65% lager dan het niet-woningen tarief van de OZB.

Om de maatschappelijke continuïteit te ondersteunen wordt voorgesteld om, in lijn met hoe gemeenten als Leeuwarden, Heerenveen en Midden-Groningen dit vorm hebben gegeven, een compensatiesubsidie in te voeren voor de OZB-lasten voor maatschappelijke objecten. Met deze subsidieregeling realiseren we niet alleen het beoogde effect van tariefdifferentiatie voor de OZB (niet-woning → woningtarief) op een uitvoerbare en juridisch heldere manier, maar ook stelt de regeling ons in staat óók gebruikers die geen eigenaar zijn te ondersteunen. Door deze subsidieregeling helpen we mee aan de duurzame instandhouding van onze verenigingen en dorpshuizen.

Beschrijving

Inleiding

Verenigingen en wijk-/dorpscentra vervullen een cruciale maatschappelijke functie: zij versterken gezondheid en vitaliteit, bevorderen ontmoeting en inclusie, bieden jeugd een veilige ontwikkelomgeving en dragen bij aan de veerkracht van kernen. Door stijgende lasten, staat hun financiële positie onder druk. Een gemeentelijke last die maatschappelijke organisaties, zoals sportverenigingen, jaarlijks moeten betalen, is de onroerendezaakbelasting (OZB). Dat kan zowel gaan over het eigenaarsdeel als over het gebruikersdeel. In de Tweede Kamer is via een amendement gevraagd om voor maatschappelijk vastgoed hetzelfde tarief te hanteren als voor woningen. Over dit onderwerp is ook in het verleden binnen de raad aandacht gevraagd. Het woningtarief is namelijk lager. Op die manier hoeven de maatschappelijke instellingen minder OZB te betalen. Het blijkt juridisch moeilijk om dit te borgen. Een alternatief is om maatschappelijke organisaties voor de OZB te compenseren via een subsidieregeling. Het woningtarief is ongeveer 65% lager dan het niet-woningen tarief van de OZB.

Om de maatschappelijke continuïteit te ondersteunen wordt voorgesteld om, in lijn met hoe gemeenten als Leeuwarden, Heerenveen en Midden-Groningen dit vorm hebben gegeven, een compensatiesubsidie in te voeren voor de OZB-lasten voor maatschappelijke objecten. Met deze subsidieregeling realiseren we niet alleen het beoogde effect van tariefdifferentiatie voor de OZB (niet-woning → woningtarief) op een uitvoerbare en juridisch heldere manier, maar ook stelt de regeling ons in staat óók gebruikers die geen eigenaar zijn te ondersteunen. Door deze subsidieregeling helpen we mee aan de duurzame instandhouding van onze verenigingen en dorpshuizen.

Gewenst resultaat

Een juridisch heldere en uitvoerbare compensatiesubsidie verlaagt de effectieve OZB-last van maatschappelijk vastgoed tot woningtariefniveau (~65% lager) voor zowel eigenaren als gebruikers, zodat verenigingen en wijk-/dorpscentra financieel duurzaam kunnen blijven functioneren.

Argumenten

1.1 Juridisch helder & uitvoerbaar

Compensatiesubsidie ligt binnen gemeentelijke bevoegdheden en vermijdt complexe/aanvechtbare tariefdifferentiatie in de OZB.

1.2 Doelgericht & rechtvaardig

Steun op basis van maatschappelijk gebruik voor eigenaren én gebruikers; effectieve verlaging naar woningtariefniveau (~65%).

1.3 We waarborgen maatschappelijke continuïteit

Houdt verenigingen en wijk-/dorpscentra open, voorkomt dure uitval en levert aantoonbare baten op in gezondheid, inclusie en jeugdkansen.

1.4 Beheersbaarheid, lerend & toekomstgericht

Subsidieplafond, eenvoudige uitvoering en monitoring; sluit aan bij praktijk elders en kan gekoppeld worden aan verduurzaming voor structureel lagere lasten.

Kanttekeningen en risico's

1.1 Bereik van de maatregel

Een tariefsverlaging raakt alleen het eigenaarsdeel (niet-woning → woningtarief) en mist daarmee gebruikers/huurders. Met een subsidieregeling kunnen ook niet-eigenaren gericht worden gecompenseerd.

1.2 De subsidieroute is juridisch en uitvoeringsmatig robuust, doelgroepgericht en flexibel aan te passen.

Duurzaamheid en social return

n.v.t.

Financiële toelichting

Op basis van tarieven 2026 en een compensatie van 65% bedraagt het totaal te verstrekken subsidiebedrag indicatief € 74.500. Jaarlijks wordt het subsidiecompensatie bedrag opnieuw geïndexeerd. Voorgesteld wordt de financiële gevolgen die voortvloeien uit het voorstel compensatie subsidieregeling OZB te verwerken in de Perspectiefnota 2026-2030.

Communicatie en participatie

In december versturen we een gerichte mailing over de subsidieregeling aan verenigingen en wijk-/dorpscentra, plaatsen we een bericht op de gemeentelijke website en verspreiden we een persbericht.

Uitvoering en planning

Bekendmaking: publicatie van het collegebesluit en de subsidieregeling in het gemeenteblad (inwerkingtreding de dag na bekendmaking).

Gerichte mailing aan verenigingen en wijk-/dorpscentra en publicatie persbericht.

Is het besluit openbaar?

Ja

Besluit

Het college legt het volgende voor aan de gemeenteraad:

1. In te stemmen met een subsidieregeling voor het compenseren van 65% van de OZB-aanslag voor instellingen met een sociaal of maatschappelijk belang.
2. De financiële consequenties structureel ad € 74.500 te verwerken in de Perspectiefnota 2026-2030.